

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 5.7.2022 hyväksynyt seuraavan kullanhuuhdontaluvan siirtoa koskevan hakemuksen

Luvanhaltija: Jusa Niskanen
Siirron saajat: Marko Lauronen, Marko Touru, Kasper von Wuthenau
Lupatunnus: HL2011:0037
Alueen sijainti: Sodankylän kunta, Tankajoki

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 11.8.2022.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 5.7.2022 – 11.8.2022 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdontaluvat>.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 5.7.2022

Pidetään nähtävänä 11.8.2022 asti

Jusa Niskanen

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN SIIRROSTA

Luvanhaltija: Jusa Niskanen
Siirron saajat: Marko Lauronen, Marko Touru, Kasper von Wuthenau
Vireilletulopvm: 10.6.2022

Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdontaluvan HL2011:0037 siirtäminen Marko Lauroselle, Marko Tourulle ja Kasper von Wuthenaulle.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivoslain (621/2011) nojalla kullanhuuhdontaluvan lupatunnus HL2011:0037 siirron Marko Lauroselle, Marko Tourulle ja Kasper von Wuthenaulle.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan siirrolle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Kaivoslaki (621/2011) 46 § ja 73 §.

Kullanhuuhdontaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 4,9 ha
Alueen nimi: Kultapalakinen
Sijainti: Sodankylä, Tankajoki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa
Luvan voimassaolo:

Kullanhuuhdontalupa HL2011:0037 on voimassa 20.5.2029 saakka.

Lupamääräykset

Kullanhuuhdontaluvan HL2011:0037 (liite 2) lupamääräykset siirtyvät tämän päätöksen myötä koskemaan siirron saajaa sellaisenaan.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 315 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 74 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä liitteineen toimitetaan siirron saajalle. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Juho Kupila, puh. 029 5052 121, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juho Kupila ja ratkaissut ylitarkastaja Pasi Molkoselkä.

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Kopia lupapäätöksestä HL2011:0037

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettua aluetta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 11.8.2022.

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Hanna Makkonen

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kullanhuuhdontalupahakemus

Hakija: Hanna Makkonen

Vireilletulopvm: 22.3.2018

Etuoikeuspvm: 22.3.2018

Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 4 luvun 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa. Hakija on myös hakenut lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla hakijalle kullanhuuhdontaluvan lupatunnuksella HL2011:0037. Tällä luvalla jatketaan samalla lupatunnuksella myönnetyn kullanhuuhdontaluvan toimintaa.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdontaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 4,9 ha

Alueen nimi: Kultapalakin

Sijainti: Sodankylä, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa

Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä kartasta (liite 2)

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdontalupa perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdontalupa perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on

lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun määräyksen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 169 §

Kyseisellä hakemuksella on haettu lupaa jatkaa kullanhuuhdontatoimintaa alueella. Luvan saajalla on ollut hakemushetkellä oikeus harjoittaa hakemuksen kohteena olevalla alueella hakemuksen mukaista toimintaa. Luvan saaja on hakenut lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Koska toiminta alueella on kesken ja alueella on käsitelty maata, ei toiminnan jatkaminen lupaehtojen mukaisesti aiheuta alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhdonta-lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 65 §.

Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaolon jatkamiselle, koska kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoja tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullankaivun suorittamiseen lupa-alueella. Käsiteltävä maamäärä saa olla enintään 20 000 m³ vuodessa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti.

Ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaan hakemuksen mukaisen toiminnan harjoittamiseen tarvitaan ympäristölupa.

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdonta-luvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden

pihapiirille. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on pidettävä kullanhuuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on merkittävä kaivukuopat heijastinkepein. Alueelle ei saa sitoa naruja tai muuta vastaavaa kuoppien merkitsemiseksi. Toiminnassa on huomioitava alueen läheisyydessä sijaitseva poroaita, joka ohjaa paliskunnan porojen kuljettamista poroaidalle. Toiminta on tarvittaessa hetkellisesti keskeytettävä, mikäli toiminta alueella haittaa kyseisen poroaidan käyttöä. Kaivukausi on päätettävä vuosittain 1.10. mennessä. Kaivumontut ja muut toimintaan liittyvät kaivannot on vuosittain tasattava ennen kaivukauden päättymistä siltä osin lupa-aluetta kuin ne sijoittuvat alle 200 metrin etäisyydelle kuljetusaidasta. Kullanhuuhdontaan käytetty välineistö on tämän alueen osalta kuljetettava pois tai kasattava selkeästi yhdelle alueelle kaivukauden ulkopuoliseksi ajaksi.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 50 §.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa.

Alue kuuluu Lapin paliskunnan alueeseen. Maastokatselmuksessa on todettu, että lupa-alueen läheisyydessä lähimmillään noin 150 metrin päässä lupa-alueen rajasta, alueen eteläpuolella sijaitsee porojen kuljetukseen liittyvä aitarakennelma, jota hyödynnetään erityisesti syksyllä porojen kuljetuksessa erotusaitaan. Toiminnan ajankohta vaihtelee määräytyen vuotuisten luonnonolosuhteiden mukaan. Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan muissa lupamääräyksissä, erityisesti

saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset on huomioitu lupamääräyksessä poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kultanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennäisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltija on asettanut aiempien lupakäsittelyiden mukaisen pankkitalletusvakuuden Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Vakuutta voidaan pitää riittävänä toiminta huomioiden.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §

Vakuus määräytyy kaivumenetelmän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella harjoitetaan konekaivua, vuosittain käsiteltävän maamäärän ollessa enintään 20 000 m³. Alue on alue on kohtuullisen helposti saavutettavissa..

Ilmoitus kultanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista

maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdentalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdentaluvan haltijoiden saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdentaluvan haltijoiden on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdentaluvan haltijoiden on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdentalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §.

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdentaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdonta koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta rakentamiseen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §. Lupahakemuksessa ei ole haettu lupaa rakentaa kullanhuuhdonta-alueelle lain tarkoittamia rakennuksia

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 2 luku 4§

Lupahakemuksen käsittely

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Sodankylän kunnan ilmoitustauluilla. Hakemus on ollut nähtävillä 2.1.2019 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 2.1.2019

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin paliskunnalle 3.12.2018
Lapin paliskunnan lausunto 29.12.2018

Lapin paliskunta on saanut Tukesilta ilmoituksen kuulemisesta koskien koneellisen kullanhuuhdontaluvan HL2011:0037 10 vuoden jatkoaikaa.

Paliskunta vastustaa kullanhuuhdontaluvan jatkamista.

Haettu koneellinen kullanhuuhdontalupa sijoittuu Lapin paliskunnan alueelle. Hakemusalue on erittäin tärkeää kesä- ja syyslaidunalueita. Hakemusalueen läpi kuljetetaan etenkin kesäisin poroja Vuomaselän erotusaitaan hakemusalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa laidunkiertoaitaa seuraten. Hakemuksen kartta liitteeseen ei ole merkitty ko. laidunkiertoaitaa. Tämä epäkohta tulee Tukesin tai hakijan korjata.

Kaivosrekisterin karttapalvelun mukaan alueella on jo voimassa olevia sekä vireillä olevia koneellisia kullanhuuhdontalupia noin 80 ha. Jotta poronhoidon harjoittamisen mahdollisuus alueella säilyy, paliskunta ei hyväksy uusien kullanhuuhdontalupien myöntämistä ko. alueelle.

Jos kuitenkin koneellinen kullanhuuhdontalupa myönnetään, on toiminta keskeytettävä paliskunnan ilmoituksesta. Tämä toimenpide siksi, että poroja voidaan kuljettaa alueen läpi.

Paliskunta vaatii, että alueella suoritetaan kokonaisvaltainen ympäristövaikutusten arviointi.

2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 3.12.2018
Metsähallituksen lausunto 11.12.2018

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhdontaluvan hakemuksesta HL2011:0037.

Tukes pyytää lausuntopyynnössään kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Kullanhuuhdonta-alue sijaitsee Metsähallituksen hallinnoimalla metsätalousalueella ja on metsätaloustoimien piirissä. Hakemusalueen pinta-ala on noin 4,9 ha ja vuosittainen koneellisesti käsiteltävä maamäärä on enintään 20 000 m³. Hakemuksessa voimassaoloajaksi esitetään kymmentä vuotta 4.4.2019 saakka voimassa olevalle huuhdontaluvulle. Tässä hakemuksessa haetaan jatkoaikaa voimassa olevalle luvulle. Metsähallitus on antanut lausuntoja po. luvasta omistuksen siirron ja luvan muuttamisesta lapiohuuhdontaluvasta koneellisen huuhdonnan luvaksi.

Muutoksen hakijalle on myönnetty toimintaan vaadittava ympäristölupa (Dnro PSAVI/2316/2016) toistaiseksi voimassaolevana. Ympäristölupa koskee kullanhuuhdonta-alueita HL2011:0037 Kultapalakinen ja HL2016:0026 Elämän rikastus yhteisesti. Kokonaiskaivumäärä on 20 000 m³.

Alue on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Kaava ei rajoita haetun kaltaista toimintaa.

Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Lapin paliskunnassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueen lähistöllä nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia. Hakemusalueen läheisyydessä ei ole matkailun yritystoimintaa eikä erityistä virkistyskäyttöä. Alueella on harjoitettu metsätaloustoimintaa pitkään. Nykyisellään kullanhuuhdonta-alueen ympäröivät metsämaat ovat nuorta ja keski-ikäistä mäntyä kasvavaa kuivan ja kuivahkon kankaan kasvatusmetsää. Kasvatushakkuita hakemusalueella on ollut v. 2007. Alue on luontaisesti uudistuvaa. Kullanhuuhdontaluvan haltija on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Kullanhuuhdonta-alueilla luvanhaltija on velvollinen korvaamaan Metsähallitukselle aiheuttamansa puusto- yms. vauriot. Kullanhuuhdonnan huoltoajoon maastoliikenneluvan saa tarvittaessa Metsähallitukselta. Huuhdonta-alueen ulkopuolelle sijoittuvaan majoittumiseen tulee hakea lupa Metsähallitukselta. Hakija on ilmoittanut hakemuksessaan, ettei uutta rakentamistarvetta ole.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä, petolintujen pesintää tai tunnettuja kulttuuriperintökohteita. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännos, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet, kuten vanhat kullankaivun historiaan liittyvät jäännökset, tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallitus toteaa kuitenkin, että tällä hetkellä Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule myöskään tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei täten sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista. Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Kalaston osalta Metsähallitus muistuttaa, että kullanhuuhdonta on huomattava vesistöihin suoraan vaikuttava maankäyttömuoto. Kalaston osalta kaivutoiminta tulee järjestää siten, ettei alapuoliseen vesistöön pääse kalastolle ja muulle vesiluonnolle haitallisessa määrin liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-aineksien pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltailla.

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä ja rehevöitymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita
- Mahdolliseen lisäveden ottoon Tankajoesta on haettava lupa
- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla
- Puuston poiston tulee tapahtua kaivun etenemisen mukaan ja alueelle on jätettävä puuryhmiä kaivualueelle
- Tiestön käyttöä koskee laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358) ja tiestön käytöstä päättää tienpitäjä. Kullanhuuhdontalupa ei anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teilläään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin olisi oltava Metsähallituksen lupa. Alueella oleva Metsähallituksen metsäautotiestö on heikkokuntoista. Metsähallitus ei vastaa tiestön huonosta kunnosta ihmisille ja kalustolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista. Raskaiden kuljetusten ja muun liikennöinnin mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle tulee aiheuttajan korvata.
- Kullanhuuhdonta-alueelle Tankajoen länsipuolelta johtava tiestö on osittain yksityismailla, johon Metsähallituksella ei ole kulkuoikeutta ja mikäli kullanhuuhdontalupa myönnetään, on luvan saaja velvollinen hankkimaan koneellisia kulkuneuvoja varten luvan myös yksityisiltä maanomistajilta
- Huuhdonta-alueelle mahdollisesti tarvittavat uudet kulku-urat on suunniteltava yhdessä alueen muiden kullanhuuhdojen kanssa, koska joudutaan kulkemaan muiden huuhdontalupa-alueiden läpi

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin. Metsähallitus arvioi, ettei porotalouden rakenteille kyseessä olevassa tapauksessa aiheudu haittaa, koska rakenteita ei ole lupahakemusalueella. Lähiympäristössä on Lapin paliskunnan väliaita lähimmillään huuhdonta-alueesta noin 60 metrin päässä. Kullanhuuhdonta ei kuitenkaan ulotu aitaan saakka.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4.2.2015 (taltionumero 275, Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: ”Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi”. KHO:n päätöksen

kohteena oleva kulanhuudontalupahakemus on HL2012:0057, Midas 2 ja pinta-alaltaan 3,4 ha.

Viitaten edellä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen sekä po. kulanhuudontahakemusalueen vähäiseen pinta-alaan Metsähallitus arvioi, ettei toiminnasta aiheudu haittaa yksittäisenä kohteena saamelaiskulttuurin harjoittamiselle. Tankajoen alueella haetun luvan ympäristössä on yhteensä noin 80 ha kulanhuudontalupa-alueita ja hakemusalueita, jotka liittyvät toisiinsa ja muodostavat näin yhtenäisen laajan kulanhuudontaan varatun toiminta-alueen ja suuri osa on koneellista kulanhuudontaa, mikäli haetut kulanhuudontaluvat myönnetään. Puheena olevan luvan ja ympärillä olevien muiden kulanhuudontalupien yhteisvaikutuksella voi olla tästä syystä haittaa paikallisen paliskunnan harjoittamalle porotaloudelle ja myös metsätaloudelle kasvussa olevan puuston enneaikaisella hakkaamisella aiheutettuna. Koneellisen kulanhuudonnan myötä hättävaiikutukset ovat myös suuremmat verrattuna käsin tapahtuvaan huudontaan. Lupapäätöstä myönnettäessä tulee arvioida, onko edellä kerrotun laajuisen "kulanhuudonta-alueen" muodostuminen yksittäisten kulanhuudontalupien kautta haittaa aiheuttavaa. Metsähallitus katsoo muutenkin, että erilaisten ympäristövaikutusten arvioinneissa ei tule pidättäytyä nyt lausunnolla olevan kaltaisessa tilanteessa yksittäiseen lupahakemukseen, vaan arvioida kysymyksessä olevaa toimintaa ja sen vaikutuksia kokonaisuutena.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Sodankylän kunnalle 3.12.2018
Sodankylän kunnan lausunto 5.12.2018

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Sodankylän kunnalla ei ole huomautettavaa kulanhuudontalupahakemuksesta HL2011:0037.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 3.12.2018

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 13.12.2018.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa Hanna Makkosen kulanhuudontalupahakemuksesta HL2011:0037 (pinta-ala 4,9 ha). Kyseessä on jatkohakemus ja lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Haettu alue sijaitsee Mäkärän alueella Tankajokivarressa Sodankylän kunnassa. Etäisyys lähimpään vesistöön (Tankajoki) on noin lyhimmillään noin 430 metriä. Mäkärän alueella on tällä hetkellä eri vaiheessa olevia kulanhuudonta-alueita (kone- ja lapiokaivu) noin 78 hehtaaria.

Toiminnan suunniteltu maankäyttö on enintään n. 20 000 m³/vuosi. Toimintaa tehdään yhdellä kaivuyksiköllä, johon kuuluu yksi kaivinkonetta (alle 20 tonnia). Käytettävä vesi on hakemuksen mukaan kokonaan kiertovettä ja kiertonopeus on 2 500 l/min. Hakijalla on alueelle voimassa oleva ympäristölupa 10/2017/1, PSAVI/2316/2016. Hakijalla on Mäkärän alueella nyt lausunnolla olevan alueen lisäksi toinen kulanhuudonta-alue

Elämän rikastus HL2016:0026 (pinta-ala 7 ha). Tällä alueella ei ole vielä kullanhuuhdontalupaa. Alueet sijaitsevat vierekkäin ja niitä koskee sama ympäristölupa. Ympäristöluvan mukaan vuosittainen kaivumäärä näillä kahdella alueella saa yhteensä olla enintään 20 000 m³ kokonaisainesmääränä. Kaivumäärään luetaan mukaan myös pintamaat.

Haettavana olevalla kullanhuuhdonta-alueella ei Hertta-rekisterin Eliöt-tietokannan mukaan (SYKE) ole luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla koko maassa rauhoitettujen kasvilajien, 46 §:n uhanalaisten lajien tai 47 §:n erityisesti suojeltavien lajien esiintymiä ja eläinten havaintopaikkoja, eikä luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajien esiintymiä ja eläinten havaintopaikkoja tai petolinnun pesäreviirejä.

Alueelta ei kaikilta osin ole tehty ympäristöhallinnon toimesta systemaattisia uhanalaisinventointeja, vaan tiedot perustuvat otantaluonteisiin inventointeihin ja kasviharrastajien ilmoittamiin esiintymätietoihin. Näin ollen alueella saattaa olla uhanalaisten ja direktiivilajien esiintymiä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa. Mikäli alueelta havaitaan edellä mainittuja lajeja, on huuhdonta-toiminta järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Tarvittaessa edellä mainitut laji- ja luontotyyppi-esiintymät on rajattava huuhdonta-alueen ulkopuolelle, ellei esiintymien säilymistä voida turvata muilla toimenpiteillä.

Edellä mainitut seikat huomioiden Lapin ELY-keskus ei näe estettä kullanhuuhdontaluvan myöntämiselle.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 3.12.2019
Saamelaiskäräjien lausunto 2.1.2019

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaiskäräjiltä lausuntoa kullanhuuhdontalupahakemuksesta (HL2011:0037), jolla haetaan jatkoa hakemushetkellä voimassa olleelle kullanhuuhdonta-luvalle Vuotsossa, Lapin paliskunnan alueella saamelaisten kotiseutualueella. Saamelaiskäräjien lakisääteisenä tehtävänä on hoitaa saamelaisten omaa kieltä ja kulttuuria sekä saamelaisten asemaa alkuperäiskansana koskevat asiat (saamelaiskärjälaki 5 §).

Kaivoslain mukaan kullanhuuhdonta ei saamelaisten kotiseutualueella saa heikentää saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksia (kaivoslaki 50 §). Edelleen laki edellyttää, että lupaharkinnan pohjaksi selvitetään yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskuntien, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen ja hakijan kanssa kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen kohdistuvat vaikutukset ja että haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi harkitaan tarvittavat toimenpiteet (kaivoslaki 38 §).

Hakemuksessa on kyse 4,9 ha kokoisesta kullanhuuhdonta-alueesta Siikaselän eteläpuolella, etelään Kyläojan yhtymäkohdasta Tankajokeen, jolla hakijan on tarkoitus harjoittaa konekaivua, vuotuisen kaivumäärän ollessa enintään 20.000 m³. Alueella ei ole suoraa vesistöyhteyttä ja huuhdonnassa käytetty vesi kierrätetään altaiden kautta. Toimintaa on paikalla harjoitettu vuodesta 2011 ja nyt haetaan jatkolupaa 10 vuodeksi. Hakijalla on nyt jatkohakemuksen alaisen lupa-alueen vieressä toinenkin kullanhuuhdontaan oikeutta lupa-alue. Syyt useamman kullanhuuhdonta-alueen tarpeelle eivät käy ilmi, eikä hakemuksessa kuvata, miten toiminta suunnitellaan järjestettävän. Ympäristölupa 10/2017/1 (PSAVI/2316/2016) onkin myönnetty molemmilla lupa-alueilla yhteisesti harjoitettavalle toiminnalle. Hakemusalue sijoittuu nyt vireillä olevien useiden hakemusten perusteella uudelle kullanhuuhdontatoiminnan keskittymälle, joka vireillä olevat hakemukset mukaan lukien on kooltaan noin 80 ha. Hakijan mukaan tällä alueella toimivien kaivajien on tarkoitus tehdä raskaamman kaluston ja kaivun suhteen yhteistyötä ja käyttää varsinaiseen huuhdontatyöhön 2 – 14 t kaivinkoneita. Nyt kyseessä olevan lupahakemuksen ratkaisussa ei vaikuta olevan kyse muusta kuin muodollisuuksista, vaikka asiassa onkin tapahtunut lapiokaivusta siirtyminen koneelliseen kaivuuseen ja toiminnan vaikutukset saamelaiselinkeinoihin muuttuvat laajempialaisiksi melun ja samalla alueella laajenevan toiminnan takia.

Saamelaiskäräjät olisi nähnyt, että kaivosviranomaisen selvittää ja toimittaa hakemuksen liitteeksi tiedot siitä, miten poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen on luvanvaraisen toiminnan aikana toteutunut 21.6.2012 myönnetyn kullanhuuhdontaluvan määräysten mukaisesti. Kullanhuuhdontaluvan perusteella harjoitettu toiminta ei saa haitata poronhoitoa, minkä määräyksen noudattaminen tulisi dokumentoida asianmukaisesti, ja poromiehille tulee antaa mahdollisuus arvioida toiminnasta tähän mennessä aiheutuneet haitat ja vahingot.

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 3.12.2018
Saamelaismuseo Siidan lausunto 20.12.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt Saamelaismuseo Siidalta lausuntoa Hanna Makkosen kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2011:0037. Saamelaismuseo Siida on saamelaisalueella toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ja rakennusperinnön suojelun ja hoidon suhteen.

Hanna Makkosen lupahakemuksella HL2011:0037 Kultapalakin haetaan koneellista kullanhuuhdontalupaa 4,9 ha:n alueella. Kyseessä on jatkohakemus kymmeneksi vuodeksi. Nykyinen lupa on voimassa 4.4.2019 saakka. Hakemusalue sijaitsee Sodankylän kunnassa, Vuotson kylässä, Siikaseläntien ja Tankajoen eteläpuolella, Tikkaharjujen ja Keltaojan välisellä alueella. Alueen läheisyyteen kulkee pohjoisesta metsäautotie.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa lupahakemusalue on metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta(M-1). Alue on Metsähallituksen hallinnoimaa metsätalousaluetta. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisalueeseen ja on erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella sijaiten Lapin paliskunnan alueella. Lupahakemusalueen läheisyydessä sijaitsee Lapin paliskunnan laidunkiertoaita, jota hyödynnetään erityisesti syksyllä kuljetettaessa poroja erotusaitaan.

Arvioitu vuosittainen kaivumäärä on enintään 20 000 m³. Kaivu tulee tapahtumaan tutkimuksen sopivaksi osoittamilla paikoilla alle 20 tonnin tela-alustaisella, ympäröivällä kaivinkoneella. Mahdollisuuksien mukaan voidaan käyttää myös pienempää konetta. Hakemuksessa mainitaan, että alueen muidenkin lapiokaivajien on tarkoitus uudistaa kaivutapaa ja ryhtyä käyttämään konetta. Alueen kaivajat pyrkivät yhteistyöhön siten, että yhdellä tehokkaammalla koneella avustetaan kaikkia toimijoita, ja varsinainen kullanhuuhtontatyö tehdään keveämmillä koneilla, esimerkiksi 2-14 tonnin kaivinkoneilla. Prosessin vesi on täysin kiertovettä, kiertonopeudella 2500 l/min.

Hakija pyytää kaivosviranomaisesta huomioimaan AVI:n ympäristölupia koskevan linjauksen, jonka mukaan pilaantumattoman, maisemointiin käytettävän maa-aineksen väliaikainen läjitys ei muodosta sellaista kaivannaisjätteen jätealuetta, josta olisi laadittava erillinen jätehuoltosuunnitelma tai annettava vakuus. Hakija vetoaa siihen, että ympäristölupahakemus ja -päätös sisältävät vastaavat tiedot.

Kullanhuuhtontalupa-alueella ei ole suoritettu kulttuuriympäristön inventointeja. Alueelta ei näin ollen tällä hetkellä tunneta muinaismuistolailla suojeltuja kiinteitä muinaisjäännekohteita eikä muita arvotettuja kulttuuriympäristökohteita.

Lupahakemusaluetta HL2017:0024 ympäröivät useat voimassaolevat luvat sekä vireillä olevat kullanhuuhtontalupahakemukset, joiden pinta-ala yhteensä on noin 78 hehtaaria. HL2016:0026 Elämän rikastus (7 ha) on myös Hanna Makkosen nimissä. Hakijalla ei ole hakemuksen mukaan voimassa olevaa ympäristölupaa. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Yksittäisenä lupahakemusalueena HL2017:0024 ei tässä laajuudessa uhkasi eikä vähentäisi alueen kulttuuriperintöarvoja. Kuitenkin kyseiselle hakemusalueelle on muodostumassa uusi laaja koneellisen kullankaivun alue, jota koskevat hakemukset tulevat käsiteltäväksi yksi kerrallaan. Saamelaismuseum Siida toteaa, että kullanhuuhtontalupahakemusten kokonaisvaltaiselle tarkastelulle on selkeä tarve tilanteessa, jossa yksittäiset, pinta-alaltaan pienet huuhtonta-alueet käytännössä muodostavat suuren yhtenäisen alueen. Suuruudeltaan enintään 7 hehtaarin vierekkäisiä kullanhuuhtonta-alueita tulisi voida käsitellä laajempina aluekokonaisuuksina, esimerkiksi jokilaaksoittain tai muuten alueittain, jotta kullanhuuhtonnan, etenkin koneellisen kullanhuuhtonnan kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida maiseman ja luonnonympäristön kannalta.

Saamelaismuseum Siida toteaa, että kaivamisen toteutuessa koko alueella alue on varsin suuri ja siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat merkittäviä ja edellyttävät tarkempia ympäristöselvityksiä. Kullanhuuhdon kokonaisvaikutuksia tulee arvioida maiseman, kulttuuriperinnän ja luonnonympäristön kannalta. Saamelaismuseum Siida on huolestunut alueen luonnonympäristön ja maiseman sekä saamelaisen poronhoidon kautta alueen kulttuuriperinnön kantokyvystä.

Hakijat pyytävät kaivosviranomaisesta antamaan toimeenpanomääräyksen muutoksenhaun varalle. Kaivoslain (168§) mukaan kullanhuuhdontalupa perustuu toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Saamelaismuseum toteaa, että kaivosviranomaisen ei tule myöntää lupaa lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lupaharkintaan sisältyy muun muassa toiminnasta ja muista lupa-alueen läheisyydessä olevista maankäyttömuodoista aiheutuvan yhteisvaikutuksen arviointi muun muassa saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin. Tämä käy ilmi muun ohessa päätöksen liitteestä 3. Kaivoslain 169 §:n mukaan kaivosviranomaisen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Tukesilla ei ole mahdollisuutta täydentää taustalla käytettävää Maanmittauslaitoksen kartta-aineistoa.

Muut lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 550 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille ja paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Terho Liikamaa
Ryhmäpäällikkö

Pasi Molkoselkä
Ylitarkastaja

LIITTEET	Liite 1. Valitusosoitus Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000) Liite 3. Selvitys kullanhuuhdontaluvan myöntämisen esteistä
TIEDOKSI	Lapin ely-keskus Lapin paliskunta Metsähallitus Saamelaiskäräjät Saamelaismuseo Siida Sodankylän kunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmiä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmiä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

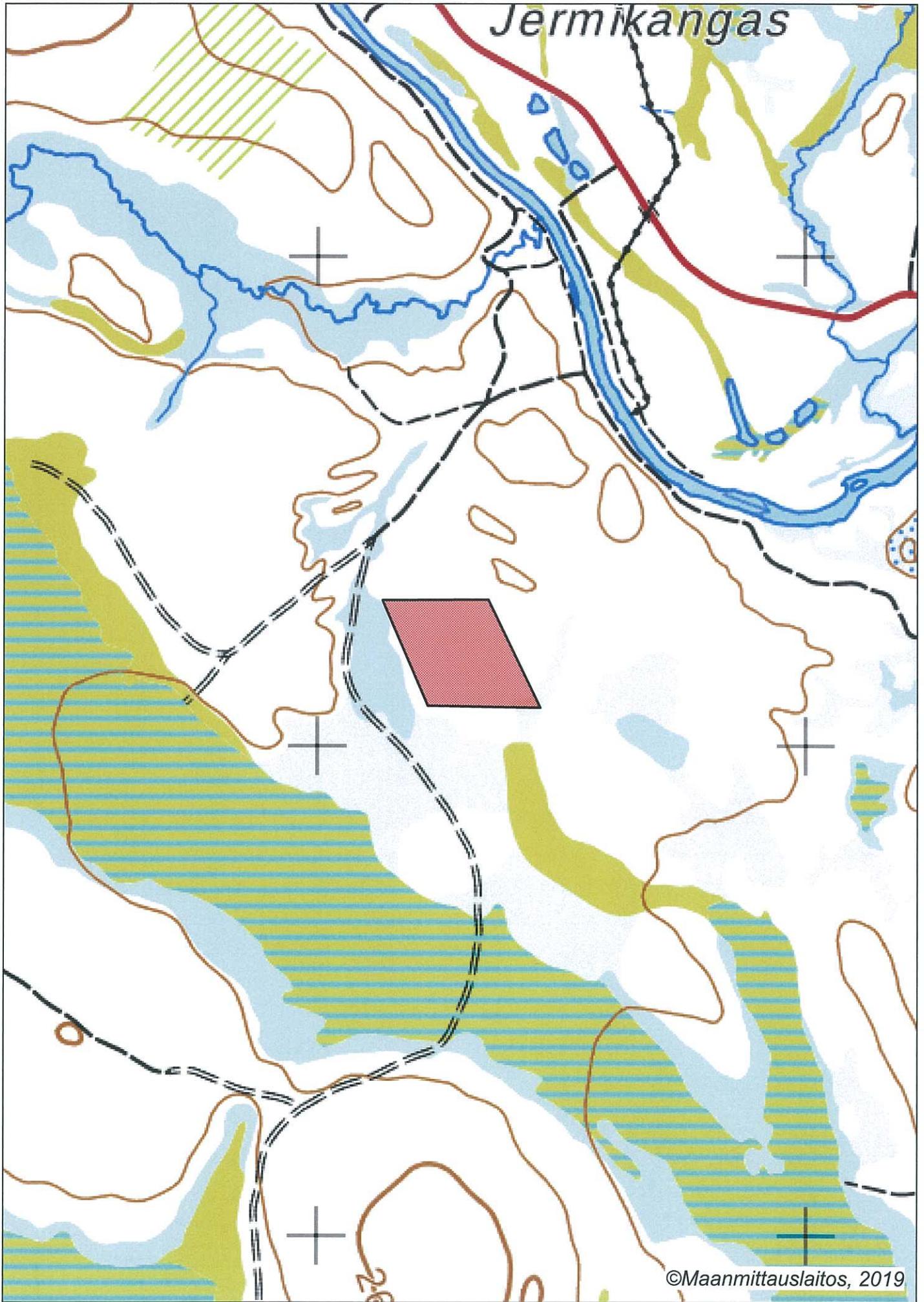
Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

@oikeus.fi

Jermikangas

Liite 3.

Selvitys kullanhuuhdontaluvan HL2011:0037 mahdollisista myöntämisen esteistä

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 241. Hakemuksia on vireillä 99. Hakemuksista yhteensä 49 hakemusta on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. Näistä 17 kpl on sellaisia, jotka ovat tarkasteluhetkellä voimassa ja sisältyvät siten sekä hakemuksiin että voimassaoleviin lupiin (lähde: Kaivosrekisteri 15.5.2019). Lisäksi kullanhuuhdontaan varattujen alueiden keskikoko on pienentynyt uuden kaivoslain voimaantulon myötä noin 20 %.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupa-alueen kuvaus

Kullanhuuhdontalupa-alue HL2011:0037 (4,9 ha) sijoittuu Lapin paliskunnan alueelle, Vuotson länsipuolelle, Tankajoen ja siihen laskevan Keltaojan läheisyyteen. Alue on Metsähallituksen hallinnassa olevaa metsätalousaluetta.

Lapin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 454000 ha. Lapin paliskunnan alueelle sijoittuu 34 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 145 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 10,6ha, 3 kpl. Alueen läheisyydessä on vireillä 10 kpl kullanhuuhdontalupahakemuksia pinta-alaltaan noin 62,5 ha. Lisäksi Lapin paliskunnan alueella on malminetsintään oikeuttavia vanhan kaivoslain mukaisia valtauksia noin 890 ha. Nämä eivät sijoitu haettavan lupa-alueen välittömään läheisyyteen.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa koneellista kullanhuuhdonta, vuotuinen käsiteltävä maamäärä on enintään 20000m³. Hakijalla on alueelle ympäristölupa Dnro PSAVI/2316/2016, lupa on voimassa toistaiseksi (linkki lupaan: https://tietopalvelu.ahp.fi/Lupa/Lisatiedot.aspx?Asia_ID=1324468). Toimivaltainen ympäristölupaviranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto. Hakija on hakenut lupaa päätöksen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta kaivoslain 169 §:n mukaan.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä

Lupa-alue kuuluu Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousalueeseen. Metsähallitus ei linjauksensa mukaisesti myy kyseessä olevan alueen läheisyydestä maa-alueita.

Liite 3.

Alueella ei ole voimassa olevia vuokrasopimuksia.

Näiden lisäksi Metsähallitus on laatinut paliskuntain yhdistyksen kanssa yhteistyösopimuksen, jossa määritellään Metsähallituksen ja paliskunnan yhteistoiminta erilaisten maankäyttömuotojen yhteydessä.

Lupa-alueella tai sen läheisyydessä ei ole retkeilytarkoitukseen käytettäviä reittejä tai rakenteita

Lupa-alueella ei ole poronhoitoon liittyviä rakennelmia. Alueen eteläpuolella noin 150 metrin päässä on Lapin paliskunnan laidunkiertoaita, joka on huomioitu lupamääräyksissä.

Metsähallitus myy metsästyslupia lupa-alueelle ja sen läheisyyteen. Lisäksi paikallisilla asukkailla on vapaa metsästysoikeus alueella. Alueen poronhoito huomioidaan lupametsästyksen mitoittamisessa.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuuhdontaluvassa annetut määräykset ja muualla lainsäädännössä ja muissa luvissa annetut velvoitteet, voidaan todeta, että kullanhuuhdontaluvan HL2011:0037 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta. Lisäksi alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot niin kyseisellä lupa-alueella kuin läheisyydessäkin turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoaltaan ja sijainniltaan rajallisia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Harkintaa tehdessä on huomioitu myös se, että alueella on jo luvan saajan toimesta aiemmin harjoitettu vastaavaa kullanhuuhdontatoimintaa, eikä selvityksissä ole senkään myötä tullut esiin olennaista konkreettista haittaa saamelaisten oikeudelle harjoittaa kulttuuriaan.

Lisäksi hakija on osoittanut olevansa kelpoinen hakemaan kullanhuuhdontalupaa eikä hakemusalueella ole selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Retkeilyreitit ja rakenteet (<http://www.retkikartta.fi/>)

Itä-Lapin luonnonvarasuunnitelma (<http://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/mt/mt58-ita.pdf>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus

(<http://www.metsa.fi/documents/10739/58225d52-500f-481c-9cdc-82a6159f4be7>)